

Frihet med förbehåll

BOKEN

Azar Mahloujian

Älskar du någon annan? Atlas.

► Glädjande nog har förlagen äntligen fått upp ögonen för alla de där rösterna som väntat på att få göra sig hörda i den svenska litteraturen. Det är nya, främmande skribenter som successivt har erövrat det svenska språket och gjort det till sitt. De har formats till människor i andra länder och kulturer, men de har fötts som författare i Sverige – med böcker skrivna på svenska och utgivna på etablerade förlag.

Dessa författare står inte sällan för vad man skulle kunna kalla en vittneslitteratur där erfarenheterna formuleras utifrån andra ståndpunkter och perspektiv än dem vi är förtrogna med.

Azar Mahloujian kom till Sverige från Iran 1982 och debuterade som svensk författare 1995 under pseudonymen Nahid med "De sönderrivna

bilderna", en berättelse om flykt och exil. I hennes nya roman "Älskar du någon annan?" befinner sig huvudpersonen Shamsi sedan länge i Sverige. Hon arbetar som tolk, bor i en av Stockholms invandrartäta förorter och har försonat sig med sin ensamhet och sitt öde när hon genom sitt arbete på flyktingslussen återser sin ungdomskärlek Nader. Han har som flyktning just anlänt till Sverige via Moskva.

Återseendet ger Shamsi anledning att minnas sitt förflutna. I återblickarna möter vi henne som ung kvinna i 70-talets Iran, ett land livsfarligt för en vänsterstudent med revolutionära idéer. Ett land där faror, fällor och säkerhetspolis lurar överallt och miss-tron till allt och alla därför sprider sig som ett gift.

Ändå när den unga Shamsi ett hopp om en framtid och ett liv i demokrati och jämlikhet, ett liv där också man och kvinna lever jämställt och inte under de villkor som stakats ut för tidigare generationers kvinnor. Shamsi väljer sin man, gör abort när han

hamnar i fängelse och när ingenting annat återstår av äktenskapet än trötthet och bitterhet gör hon det förbjudna: skiljer sig.

Exilen i det samtida Stockholm ligger som en grå underton i den mer fartfyllda berättelse om kärlek och besvikelser som tar form i återblickarna. Till bokens förtjänster hör Mahloujians nyktra och osentimentala grepp.

Trots alla svårigheter och umbäranden blir Shamsi aldrig något offer. Hon tar bara sitt liv i egna händer och det har alltid ett pris. Efter skilsmässan är hon visserligen fri, men är hon lycklig? Hon lämnade hustrurollen och sitt hemland men blev livet i det nya landet bättre? Hur fri är man egentligen att välja sin väg?

Det är frågor som hela tiden finns underliggande men som aldrig riktigt besvaras i romanen. Gott så. Det är frågor som sällan har något entydigt svar.

HENRIETTE ZORN

– kulturjournalist och kritiker.